

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Antonii Sanderi Presbyteri, S. Th. Licentiati Hagiologivm
Flandriae Sive De Sanctis eius Prouinciaae Liber vnus**

Sanderus, Antoine

Antverpiae, 1625

Baldvinvs De Bocla in Bodeloo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10172

BALDVINVS DE BOCLA

in Bodeloo.

DE eo sic monumenta Bodelonenſis Canobij. Balduinus de Bocla Monachus Blandinienſis vitam eremiticam in Waſia ducens, per reuelationem B. Mariae, cepit aedificare Monasterium de Bodelo anno à natiuitate Chriſti 1197. Vitam eius mſc. in monaſterio exiſtente hic habes. Vel ob eam cauſſam, quod haecenus plena nunquam in lucem edita fuerit.

*Incipit vita Domini Balduini de Bocla primi Fundatoris
Monasterij de Bodelo.*

BALDVINVS DE BOCLA villa quadam iuxta Gandauum ſita, oriundus parentibus Orthodoxis & ſecundùm ſaeculi dignitatem ſatis ingenuus eſt procreatus. Qui cum tenuioris infantiae annos tranſcenderet: puer formã perſpicuus; ſenſu docibiliffimus, & bonae indolis eſſe cepit. In prima pueritia ſe Domini ſeruitio decreuit mancipandum, eremum concupiſcens & vitam ducere ſolitariam, ſuper quo affectum ſuum duxiſſet ad effectum ſi minoris aetulae infirmitas non obſtitiffet. Cùm verò idem puer ad vndecimum aetatis ſuae annum vel circiter perueniffet, in Monasterio ſancti Petri Gandauii in Monachum ſuſcipitur, veſtitur & ſub Regula ſancti Benedicti iam omnipotenti Deo templum futurum, dedicatur. In quo Monasterio cùm per aliquot annos exſtitiffet: parentes ipſius adhuc ſuperſtites ab Abbate Domino Hugone dicto Faſſael, vt filius ſuus ad domum ipſorum cum ipſis & amicis ſuis

cis suis per aliquot dies recreantiæ solatium recepturus accederet, expetierunt: & eo ab Abbate impetrato venit puer ad domum Genitoris, congaudentibus omnibus tam vicinis quàm parentibus & amicis, quibus ob lætitiã aduentus pueri grande paratur conuiuium. Die verò ad crepusculum noctis inclinata & cœna transacta, & horã paulandi penitus appropinquante, exquiritur puer vbi per noctis tempus velit repaulare, siue in proaula, siue in solario, siue in thalami penetralibus. Id verò eo contradicente, vt in Ecclesia quæ domui Patris vicina erat, ita quòd inter septa Cæmiterij & ædificia patris pueri esset minimum spacium quasi paries vnus sibi stratus fieret, expetiit & impetrauit. Proiiciuntur culcitræ, linteamina, tharalia, fiunt in Ecclesia stratus condignioris. Et cùm puer iret dormitum comitantur ipsum quidam de familia Patris qui cum ipso in Ecclesia se spondent dormituros. At puer vt semper maluerat vitam ducere solitariã & orationi vacare, timens ne ab oratione turbæ tumultibus impeditur: solus Ecclesiam ingressus reliquos exclusit. Malignus enim spiritus qui sacris eius inuidebat actibus & timens (vt credimus) adhuc multa per puerum fieri virtutum suffragia, voluntati eius aduersantia ipsum, si posset perdere, decreuit per quandam mulierem ex illo confinio oriundam, quæ se totum eius ministerio mancipauerat, vt in suis actibus nequissimus patuit, pronissimam. Quæ mulier domum patris pueri sub silentio noctis latenter ingressa, puerum per cunctos angulos domus exquisiuit, & cùm inuenire puerum non posset, intellexit illum in Ecclesia solum repaulare. Confestim ad Ecclesiam properat, & per cunctas fores manipulo extracto molitur introitum: sperans desiderium suum adimplere: & qui Ioseph in Ægypto à matrona Principis seruauit incontaminatum, &

Danielem in Babylonia à leonibus intactum famulum suum custodiuit illæsum. Tranfactis verò aliquantulis diebus puer ad Monasterium suum regreditur, & eadem mulier in malificio suo persistens, comprehenditur, condemnatur, & ad locum tormenti venisset, ubi viua in puteum proiecta terra operiretur inter cætera confessionis suæ enormia palam fatetur qualiter puerum ad perdendum exquisisset. Interrogatur quare & quam erga puerum causam odij habuisset? respondit se nescire & nunquam puerum vidisse, tamen se erga ipsum quam plurimum diabolico instinctu fuisse instigatam. Sicque res quam Dominus noster sub silentio præteriri non voluit omnibus liquido innotuit. Sed quid referam frequentes genuum flexiones? crebra orationum suffragia? Vigilias? & alia quæ puer in eodem Monasterio egit virtutum opera, sicut quotidie cum gradibus ætatis proficiebat de virtute in virtutem: quæ si omnia & singula vellem recitare, timeo quòd sermo prolixior vestris tædium auribus inferret. Et cum vacare posset tam in pueritia quàm in sequenti adolescentiæ scholaribus disciplinis, quarum usu sufficienter instructus habebatur se semper mancipauit, sicque nullum tempus sub torpenti ocio præterire permisit. Qui dum ad annos peruenisset discretionis, & in sacros Ordines esset promotus Abbate suo iubente ad quamdam eurtim suam quæ dicitur Liefdal in Angliam proficiscitur. In qua cum multa essent loca secretiora, fecit tamen in nemore corti vicino, sicut semper eremum concupiuit, paruum oratorium ramusculis & aliis lignis: in quo orationi latent vacaret, cum posset prout Patres fecerunt antiqui. Postea verò cum ab Anglia esset reuersus: & quodam tempore eremum inter Wasiam, & Hactuelde iacentem per deuia siluestria & nemorosa quorum copia tunc temporis ibi-

den

dem habebatur maxima perlustrasset: ad locum in quo nunc Monasterium de Bodelo situm est, peruenit angelico ductus comitatu & diuino iudicio sibi sine dubio demonstratum, quia in eodem loco se audiuisse testatus est angelicum melos dulcisonum. Loco ergo notato reuersus ab Abbate vt in eremo vitam ducere posset grauiorem licentiam sibi fieri postulauit. Abbas verò ipsum videns diuinitus inflammatum, & sacræ voluntati eius contrarie non audens, licentiam concessit eidem, licet inuitus. Ad prædictum verò locum confestim properans, secum sex panes ordeaceos & paruulos detulit; omnem sollicitudinem suam in illum proiciens, qui quærentibus primum regnum cœlorum & iustitiam eius, omnia necessaria promittit adiicienda. Et his panibus per 40. dies in eadem eremo est sustentatus, prout dudum Heliás per vnum confortatus prandium, ieiunium adimpleuit quadragenarium. Inuenitur tandem à pastoribus, & omni vicinæ palam faciunt se in nemore secretiori Monachū nigri habitus inuenisse. Ad quem multi confluunt sacris eius orationibus suffragari cupientes & ipsi victualium necessaria administrant. Construunt etiam ipsi ibidem quoddam reclusorium tamquam casam paruulam. Erat in iisdem partibus vir nomine Theodoricus habens filium Guilielmum nominatum, qui & postea Priorulus cognominabatur. Et hunc ad seruiendum viro Dei obtulit & concessit. Qui ministerium sibi creditum semper vt fidelis minister studuit adimplere. Quid ciborum ærumnas? quid ædificiorum in medias? quid nuditatem algoris? quid famem? quid sitim? quid uè referam cætarum, quas Christi tyrones ibidem perpeffi sunt inopias eorum. Quadam verò die cum esset in exercitio noualium laborans prout multum sueuerat in securi & li-

gone, quidam senex canus capillis, vultu procerus, sub pauperis habitu ministrum adiit domi residentem & ad extinguendum eluriam suam, aliquod ab eo sibi petit beneficium: quippe affirmat se per triduum panem nec vidisse, nec gustasse. Cùm nihil autem haberet ad vescendum nisi paruulam partem ordeacæ panis, sub cinericiij minister egressus Domino omnia intimauit. Ad quem Dominus faus: Confer egeno de pane partem ad me spectantem. Ad quem minister: Dies penitus inclinata est ad vesperam & villæ remotæ sunt, licet in instanti abiero & iter fecero prosperum vix ante mediam noctem perficiam reditum: & adhuc ieiunamus; & panem egeno conferam? Ad quod Dominus respondit: Confer egeno panem, & ne timeas; Dominus nobis prouidebit, quoniam numquam derelinquit sperantes in se. Reuersus verò minister contulit seni panem, & senex accepto pane ait: Numquid & pulmentarium hic est vt quid accipiam? siue de caseo, siue de butyro? Ad quem minister: Hic nihil aliud est nisi sal benedictum, quod si volueris, est tibi paratum, & senex subridens & egressus tacita voce ait: Domina charitas vobis prouidebit. Post hæc vir Dei adueniens, cellulam intrauit, vt laudes Deo exfolueret vespertinas; quibus cantatis vir Dei ad pristinum laborem est egressus; sed prædictus senex reuersus, mappam albam, protulit in vno sine, plenam albis panibus, in alio verò auenacea farina, vt dicitur grumella, unde pulces fiunt, & mensæ supponens ait: Hæc vobis Domina charitas transmittit, & egressus est statim mappa relicta, minister verò foras currens, vt post eum respiceret, neminem vidit. Sic verò Dominus quondam Danieli in lacum leonum misso per Abacuc prandium transmissit, & eo refecto protinus Abacuc, per Angelum suum in
pristi.

pristinum locum restituit. Minister statim currens, Domino omnia prout gesta sunt intimauit. At vir Dei misericordiam Domini semper diligentibus se sciens affluentem, nec per hæc eleuatus est in gloriam humanam: sed maiori desiderio in amorem diuinum æstuatus ait: Fili exhortemur in Domino congaudentes bonitati eius, vult enim nos in ista eremo manere & perseuerare. Cùm ad tantum peruenissent augmentum quod tres habuerunt capras, pascuis eis emittens Dominicæ curæ & custodiæ commendabat præ timore luporum, quorum magna multitudo tunc temporis ibidem habebatur. Quâdam die cùm dictæ capræ diutiùs morarentur, minister pro iis sollicitus, & foras egressus, si eas vsquam conspiceret, conspexit quasi sex capras venientes; & mox ad Dominum suum currens, ait: Domine non habemus nisi tres capras, & ecce sex simul adueniunt. Quas cùm ambo diligentius intuerentur; cognouerunt tres ex illis lupos esse, & quasi hœdi cum eis ludentes & persilientes, ac circumsilientes eas vsque ad stabulum sine omni læsione perduxerunt; quibus stabulatis cum omni mansuetudine reuersi sunt. Quis dubitet virum Dei à diabolo sapius tentatum. Quâdam nocte cùm vir Dei jaceret sopore solutus, diabolus sub humana voce ad ipsum clamauit: Domine Balduine surge: & ipsum mox agnoscens, iam inquit in tædium & dedecus tui dormiam & requiescam? cùm ex consuetudine haberet quod multoties mediis noctibus cellulam excederet soliuagus: & debitas matutinarum horas Domino decantans, orationi & contemplationi intendens per nemora circuiret, ait ad ipsum minister: Domine cùm tot lupi hîc sint, quod ferè singulis noctibus circa ædificium nostrum currentes & vlulantes vix nos intactos permittant, miror cur de noctibus ita
per

per nemora incædere intendas. Cui vir Dei respondit: Creaturæ Dei sunt, & quasi mediis transfires ouibus, ita me cum omni mansuetudine transeunt per vias suas abeuntes. Quâdam nocte cum hyems esset validissima & vir Dei de more per eremum incedens viam suam versus steken atriperet? per quam viam lupi solebant habitare frequentius: & ad hos capiendos, in media via quasi typus facta est fouca profunda; habens in fundo aquam nimiam, decidit in eandem in qua madidus effectus cum graui labore vix egressus est, & meditans intra se hoc tentamen esse diabolicum, & propterea à cepto desistere nolens vltterius progreditur, & cum visum esset ei satis longè abiisse reuersus ex improviso in prædictam iterato decidit foueam. Ex qua vix egressus summo labore & maximo nisu ad cellulam festinat redire? sed vestes vdas gelu constringente & congelante quasi febricitans gemere cepit & frigere. Cum minister ad cellulam venientem, & ita tremementem agnosceret: citò surgens foco detecto & viuificato cucullam eius extraxit quæ gelu cōstrieta stetit iuxta ipsum quasi ferrea sursum erecta. Cum minister ignoraret euentum rei, & quod exutus loqui non deberet, & cum ad ipsum loqueretur, & nullum daret ei responsum: contristatus clamaret: Heu, heu, Dominus meus amisit loquelam. Cuius timorem & dolorem manu & nutu blande compescuit, nolens infringere silentium, ne contra Ordinis regulâ facere videretur. Post breue temporis spacium sociatur eis Frater Arnulphus de Elinaxa oriundus. Quâdam nocte cum vir Dei labore fatigatus & oratione, in stratu suo obdormiens repausaret: visum est ei quod illa beatissima & misericordissima Mater Domini nostri Iesu Christi Virgo Maria ad ipsum accederet, exhortans præciperet ei vt Monasterium iam ædificare inciperet, spondens

dens se coadiutricem & cooperatricē in omnibus se ei assistere, ex quo dictum opus inchoaret. Mane vero factum cum vir Dei fratribus quod viderat narraret: Frater Arnulphus ad ipsum aiebat, nos paruum quid vix habere possumus ad edendum; & tu monasterium ædificare proponis? sic vir Dei à proposito desistit. In sequenti vero nocte beatissima virgo & Mater Dei iterato in visione apparuit ei dicens: Frater mi quare opus quod exhortata sum vt ædificares adhuc non inchoasti? Aggredere igitur opus prædictum & scias me hunc locum elegisse & sedem esse seruientium mihi in sæculum sæculi. At vir Dei mane factum fratribus quæ viderat iterato exposuit, sed frater Arnulphus quasi in nullis confidens nisi in his quæ in præsentia essent: irascens ait: quantas hic sustinimus paupertates & tribulationes, & rebus temporalibus pœnitus nullis ditari, & claustrum ædificare æstimas? Mox patet te esse infatuatum & scias me reuersum vnde veni. Cui ille: Carissime ne pigeat, te paupertas & laboris? quia pro his cōsequeris ibi coronam valentio rem omni regno: quæ inchoanti promittitur perseueranti datur. At ille minus intelligēs illi respondit: tu loqueris mihi de corona & vix habeo sertum stramineum. Sic vir Dei à proposito desistit orans vt si hæc visio à Deo sit & non illusio diabolica iam ei tertio reueletur. Cum igitur proxima nocte sopori deditus esset, visum est ei sanctam Dei genetricem stare, quæ quasi irascens ad eum dixit, adhuc opus quod exhortabar non es aggressus? nōne confidentia nostri tibi deest? Aggredere igitur frater opus iustum & sicut pollicita sum faciam. Mane igitur succingens se & securim apprehendens operarios conuocat: arbores cellas & magnas fecit incidi. O Dei & genitricis eius misericordia & pietas, quotquot habuit

F

opera-

operarios quantascumq; tam in victualibus quã in prę-
 tijs exponeret expensas: semper ante diei occasũ persolu-
 tæ fuerunt. Sic construit Ecclesiam & domũ satis magnã
 & in consũmatione dicti operis omnia persoluta fuerunt:
 cum tamen in inchoatione eiusmodi nihil paratum ha-
 beret. At Guilielmus Frater Priorulus cum amici eius
 ipsi frequenter & latenter suaderent vt recederet & ali-
 quod officiũ quo sustentari posset addisceret: quippe af-
 firmant post obitũ Domini Balduini omnia dispergenda
 esse & dissoluenda, super his sollicitus & anxius quamdam
 noctem duxit insomnem, dubitans quidam faceret. At vir
 Dei mane aduocans illum ait. Quid Guielme per no-
 ctem aggrauabaris dubietatis tumultibus, ne timeas &
 in seruitio perseueres Dei, & scias locum istum magnum
 quid esse & nominatissimum. Sic vir Dei non solum fu-
 tura præuidit, sed cogitationes hominum nouit. Erat in
 Gandauo vir profapia ingenuus, corpore iuuenis, specie
 decorus, rebus sæcularibus deditus, carnis tamen conta-
 gionis immunis, quippe cunctas matronas siue puellas
 eius connubio vel commixtione indignas arbitrans, Eu-
 stacius Mate nominatus, hic cum quadam die ad virum
 Dei accederet, audita eius exhortatione & admonitione
 spiritu diuino inflammatus, se cum viro Dei fratrem fecit
 familiarem: ditans dictum monasterium bis octingentis
 libris. Nobilissimus verò Comes Balduinus qui postea
 apicem Constantinopolitani imperij diuino fauore est
 adeptus? audita viri Dei religione contulit ipsi de moro
 & gastiua circumiacentibus, quantumcumque vellet: &
 priuilegijs illud affirmat, in quorum possessione dictum
 monasterium vsque in hodiernum diem. Postea recipitur
 ibidem frater Polinus filius præconis de Lokere & sic
 grex Dei augmentatur. Balduinus vero Comes prædictus
 ad

ad transmarinas partes proficiscens, Philippum fratrem suum Neomanniæ Comitem nomine Tutelle totius Flandriæ constituit Procuratorem. Dicitur Philippus Comes auditâ viri Dei religione, & habitâ cum ipso colloquutione: exhortabatur eum vt habitum suum in ordinem Cisterciensem mutaret, offerens ei centum libras annuatim monetæ publicæ, & centum eius structuræ dummodo id facere vellet. Ad quem vir Dei ait: & si non mutauero es mihi aliquid daturus. Qui respondit: non. At ille inquit: numquam mercedis gratia credo vel quero habitum meum mutare. Estimabat enim, simoniæ sibi non deesse; si tali contractu habitum suum mutasset? Malens in prima vocatione perseverare iuxta illud Apostoli. In eadem vocatione, qua vocati estis, Domino seruite perseverantes. Post pusillum tempus suscipitur ab eo frater Hugo Monachus qui postea cognominatus est magnus. Post circulum dierum paucorum decidit in lectum & Eucharistiæ sacramento munitus & inunctus & cum fratres ad ipsum conuenirent eleuans oculos in ipsos exhortabatur, & admonuit eos vt fideliter in seruitio Dei perseverarent, & sæculi blandimenta respuerent, dicens eis: qualia vobis possem ostendere & intimare? & cum videret sæcularem personam astare, oculis suis reclusis conticuit. Cum sero factum esset, & fratres iterato coram ipso adessent: aperiens oculos respexit eos. Cumque interrogaretur quidnam vellet intimare eis, respondit: Inhibitum est mihi, ne quid vltius vobis pandam: sed dico vobis quod numquam peccatum mortale commisi prout ait Apostolus. In nulla cōsciis mihi sum, nec tamen in hoc à me iustificatus. Sed te rogo Domine Iesu Christe, qui pro redemptione humani generis subire voluisti mortis supplicium, ne me in pœnis purgatorij aliquandiu

morari permittas? sed fuscipe in pace animam meam. Post pusillum vale singulis facto: obdormiuit in Domino. Et qui omnibus his interfuit testimonium perhibuit: & credimus eum vera testari. Anno igitur Dominicæ incarnationis millesimo ducentesimo migravit ad Dominum: cui est honor & gloria, laus, potestas & imperium, per immortalia sæcula sæculorum. Amen.

BALDVINVS GANDENSIS

Dominicanus.

2. Aug.

VT monumenta Cœnobij Gandauensis de eo conscripta habent prius in sæculo Sacerdos fuit, qui cum bono zelo amplexatus esset institutum Fratrum Prædicatorum, grauibus tentationibus imperitus de eo deserendo cogitare cepit, hac potissimum de caussa quod annis aliquot Pastoris antea officio functus in Ecclesia vberes fructus illi inde prouenientes in pauperes erogaret; nunc verò aliorum eleemosynas comederet, nec cuiquam, ut aiebat, subuenire valeret prius prædicare, infirmos visitare, confessiones audire, conscientias aliorum mederi, Sacramenta administrare soleret, è contra in Cœnobio sub quiete & silentio & quasi sibi soli viuere cogeretur verum cum per assiduas preces consilium à Deo peteret, & se ante Virginis aram prostrauisset, eodem quo ad vitam pristinam die reuerti cogitaret, obdormiens à Virgine Deipara bina illi pocula quorum prius insipidum vitam sæcularem, alterum conditius religiosam indicabat, porrigente admonitus in eodem B. Dominici Sodalitio perseuerat, & cum magna sanctitatis opinione obiit anno 1273.

BARBA-